

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

–

H3 Tutkiva opettajuus –harjoittelu

Savonlinnan normaalikoulu 13.3. – 12.5.2017

www.snor.fi

Sisällys

1. OHJATTU HARJOITTELU	2
1.2 Tutkiva opettajuus –harjoittelun tavoitteet	4
2. SISÄLTÖ JA HARJOITTELUN SUORITTAMINEN	4
2.1 Sisältö	4
2.2 Tutkiva opettajuus harjoittelujakson suorittaminen	5
2.3 Opetuksen suunnittelu ja toteutus	5
2.4 Opetuksen seuraaminen	12
2.5 Koulun muu toiminta ja syventävä perehtyminen opettajan työhön	13
2.6 Ohjaus ja palaute	13
3. RAPORTOINTI	16
4. TUTKIVA OPETTAJUUS -HARJOITTELUJAKSON ARVIOINTI	17
4.1 Harjoittelun hyväksyminen	17
4.2 Tutkiva opettajuus harjoittelujakson arviointikriteerit	17
5. TUTKIVA OPETTAJUUS –HARJOITTELUJAKSON OHJEELLINEN KUORMITTAVUUS	19

1. OHJATTU HARJOITTELU

Ohjatun harjoittelun keskeinen tavoite on valmistaa opettajaopiskelija tehtäviin, joita hän tulevaisuudessa kohtaa. Opettajan pedagogisissa opinnoissa opiskelija perehtyy erilaisiin kasvatusta, opetusta ja oppimista koskeviin teoreettisiin näkemyksiin. Ohjatussa harjoittelussa osana pedagogisia opintoja hän soveltaa näitä teorioita kahdensuuntaisesti: teoriasta käytäntöön ja käytännöstä teoriaan. Tällä tavalla opiskelija oppii tunnistamaan erilaisia kasvun ja oppimisen ilmiöitä sekä jäsentämään niitä teoretietoa hyödyntäen. Teorioita tarvitaan siis työvälineiksi selittämään ja ymmärtämään opetustilanteita. Ohjatussa harjoittelussa kehitetään opiskelijan pedagogista ja didaktista ajattelua, joka muodostaa siteen teorian ja käytännön välillä. Tieteelliseen tutkimukseen perehtymällä ja omakohtaisella tutkimuksella opettajaopiskelija hankkii taitoja oman työnsä tutkimiseen eli reflektiiviseen ammattikäytäntöön. Ohjatun harjoittelun eräänä tavoitteena on, että opiskelija omaksuu tutkivan asenteen ja työtavan toiminnassaan.

Ohjattu harjoittelu on vaiheittain etenevä prosessi, jossa opettajaopiskelija perehtyy opettajan monipuolisiin ja kompleksisiin osaamisalueisiin ohjaajien avulla. Harjoittelutoiminnot sisältävät opetus- ja oppimistilanteiden ohjattua ja vapaamuotoista seuraamista, analysointia, yksin ja yhteistoiminnassa pidettyjä oppitunteja sekä koulun muuhun toimintaan perehtymistä. Orientoivassa harjoittelussa opettajaopiskelija tutustuu kouluun, oppilaisiin ja opettajan työhön. Opiskelija alkaa rakentaa omaa pedagogista käyttöteoriaansa ja ammatillista identiteettiään. Opetuksen perusteiden harjoittelujaksolla painopiste on opetuksen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa. Opiskelija kehittää edelleen käyttöteoriaansa yhdistämällä saamansa käytännön kokemuksen teoreettiseen opetusta ja oppimista koskevaan tietoon. Syventävän vaiheen harjoittelussa opettajaopiskelija aikaisempia harjoittelujaksoja itsenäisemmin suunnittelee ja toteuttaa opetusta erilaisissa opiskelu- ja toimintaympäristöissä. Opiskelija kehittää edelleen reflektiotaitojaan ja harjaantuu kriittisesti arvioimaan omaa toimintaansa eri näkökulmista.

Ohjattua harjoittelua voidaan jäsentää opettajan ammattitaitoon liittyvien ydinosaamisalueiden avulla. Opettajan taitojen voidaan ajatella kietoutuvan kahden ytimen – didaktisen ja pedagogisen osaamisalueen – ympärille. Nämä ovat keskeisesti mukana kaikissa opetus- ja oppimistilanteissa. Opiskelijan toimintaa tarkastellaan myös johtajuuden, vuorovaikutuksen, yhteisöllisyyden, yhteiskunnallis-kulttuurisuuden ja eettisyyden näkökulmista. Opettajan osaamisalueille on tyypillistä, että ne ovat vuorovaikutuksessa keskenään. Opettajaopiskelija saa didaktisista ja pedagogisista opinnoista tiedollisen pohjan oppilaiden oppimisen ja kasvun kehittämiseksi. Lisäksi opettajaopiskelija tarvitsee monipuolista vuorovaikutusosaamista opetus- ja oppimistilanteiden johtamisessa ja ohjaamisessa sekä työrauhan luomisessa ja ylläpidossa. Vuorovaikutus- ja johtamistaitojen pohjalta harjoittelussa pyritään saamaan oppimisprosessit toimimaan tuloksellisesti ja rakentamaan oppimiselle suotuisia ympäristöjä. Olennaista on nähdä opetus- ja oppimistapahtuma opettajan ja oppilaiden areenana, jossa toimitaan yhteisöllisesti niin, että oppijan oppimaan oppiminen, osaaminen ja hyvinvointi edistyy parhaalla mahdollisella tavalla. Tämän lisäksi opiskelija saa kokemuksia yhteistyöstä oppilaiden perheiden ja monialaisen oppilashuollon kanssa. Yhteisöllisyyteen liittyy myös osallisuus, jossa oppilaita rohkaistaan toimimaan oman oppimisensa aktiivisina osapuolina. Erityisesti harjoittelun loppuvaiheessa opettajaopiskelija saa valmiuksia ymmärtää oman toimintansa yhteiskunnallis-kulttuurista vaikuttavuutta.

Eettinen osaaminen ilmenee opettajan työn eettisten periaatteiden sisäistämisenä ja arvovaikuttamisena, jossa opettaja auttaa oppilasta maailmankatsomuksen rakentamisessa. Opetus- ja oppimisteoreettinen osaaminen on opettajan profession perusta. Ohjatussa harjoittelussa opettajaopiskelijan odotetaan kykenevän perustelemaan tekemänsä ratkaisut paitsi saamansa kokemuksen pohjalta myös tutkimus- ja teoriaperusteisesti. Ohjattu harjoittelu päättyy metarefleksioon, jolloin opettajaopiskelija esittelee oman opetusfilosofisen näkemyksensä ja

käyttöteoriaansa kaikissa harjoittelujaksoissa kertyneen aineiston pohjalta.

Reflektiivisyydellä ymmärretään omien ennakoasenteiden, uskomusten, tunteiden ja kokemusten kriittistä pohdintaa. Reflektion avulla voidaan tulla tietoisiksi omista toimintatavoista ja niiden ehdoista. Reflektion oppiminen tapahtuu vähitellen pedagogisten opintojen kuluessa ja se vaatii ohjaamista, palautetta ja opettajaopiskelijan syvällistä paneutumista oman toiminnan ja sen perusteiden itsearviointiin koulutuksen aikana. Reflektiivisyys kehittyy teknisestä tapahtumien ja kokemusten kuvailusta niiden kriittiseen pohdintaan. Reflektioprosessin tavoitteena on oman käyttöteorian, kasvatus- ja opetusfilosofian, yleisten ajattelutaitojen sekä viime kädessä oman opettajaidentiteetin ja opettajana toimimisen kehittäminen.

SAVONLINNAN NORMAALIKOULU

– YLEISTÄ H3:sta

H3 -harjoittelun ajankohta viikot 11-19. Harjoittelun toimintaohjelma ja harjoitteluun liittyvät lomakkeet löytyvät osoitteesta <http://snor.fi>.

Kohdasta ohjattu harjoittelu löytyy myös sähköinen harjoittelukalenteri, jossa ilmoitetaan kaikki tärkeät päivämäärät. Kalenteri tulee tarkistaa päivittäin, koska muutoksista ilmoitetaan siellä.

H3-harjoitteluun liittyvissä ongelmatilanteissa tulee ensisijaisesti kääntyä ohjaavan luokanlehtorin puoleen. Opetusharjoittelusuunnitelmaa koskevat huomautukset, kysymykset ja ehdotukset osoitetaan lehtori Sari Nyrhiselle sari.nyrhinen@uef.fi .

Harjoitteluun liittyy opintojakso *Tutkiva opettajuus moninaisissa ympäristöissä*, jonka vastuuhenkilönä toimii Aino Hannula aino.hannula@uef.fi .

Luokkajakoja koskevilla kysymyksillä ja muilla ongelmatilanteilla otetaan yhteyttä perusasteen rehtoria avustavaan lehtoriin Merja Kuosmaseen merja.kuosmanen@uef.fi Sairaustapauksissa opiskelija ottaa yhteyttä ohjaavaan opettajaan, jonka kanssa sovitaan korvaavuuksista.

Muut poissaoloanomukset toimitetaan henkilökohtaisesti rehtori Mikko Ripatille mikko.ripatti@uef.fi .

2310235 TUTKIVA OPETTAJUUS (H3), 7 op

Teema: Luovuus ja tutkiva opettajuus

1.2 Tutkiva opettajuus –harjoittelun tavoitteet

Suoritettuaan *Tutkiva opettajuus* harjoittelujakson opiskelija osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida oppijakeskeistä ja yhteisöllistä oppimista tutkivan opettajuuden lähtökohdista. Opiskelija osaa hyödyntää opetuksessaan erilaisia oppimisympäristöjä sekä monipuolista tieto- ja viestintäteknologiaa. Opiskelija osaa soveltaa yhteisopettajuutta sekä toteuttaa tätä hyödyntäen luovaa ilmaisua ja ongelmanratkaisua vahvistavia ja tukevia työtapoja. Opiskelija osaa reflektoida pedagogista ajatteluaan, toimintaansa ja oman opettajuutensa kehittymiseen liittyviä ratkaisujaan tutkimukseen ja kokemukseen perustuvan tiedon avulla. Opiskelija tunnistaa erilaisten oppijoiden tuen tarpeita sekä soveltaa työssään harjoittelupaikassa toteutettavia tuen käytänteitä. Opiskelija osaa toimia vastuullisesti kouluyhteisössä ja yhteistyöverkoissa yhdessä oppimista ja yhteisöllisyyttä arvostaen ja kehittäen.

2. SISÄLTÖ JA HARJOITTELUN SUORITTAMINEN

2.1 Sisältö

Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa opetustyötä itsenäisesti ja vastuullisesti. Opiskelijatiimit toteuttavat teoreettisesti ja menetelmällisesti perustellun opetuskokeilun, joka suunnitellaan opintojakson *Tutkiva opettajuus moninaisissa ympäristöissä* yhteydessä. Opiskelija perustaa kasvatus- ja opetustyönsä tutkimustietoon. Opiskelija käyttää opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa tieto- ja viestintäteknologiaa. Opiskelija toimii työyhteisön ja koulun yhteistyöverkostojen vastuullisena jäsenenä. Opiskelija kirjaa reflektointinsa ammatillisen kasvun portfolioon.

Tutkiva opettajuus harjoittelujaksolla kehitetään erityisesti opettajan yhteisöllisen, tutkivan didaktiikan, vuorovaikutuksen sekä oppimis- ja opetusteoreettisen osaamisen alueita. Opiskelija ymmärtää myös intuition - kokemustiedon tai hiljaisen tiedon - merkityksen opettajan työssä ja osaa soveltaa sitä omassa pedagogisessa ajattelussaan ja toiminnassaan. Opiskelija tulee entistä tietoisemmaksi pedagogisen ajattelunsa ja toimintansa laadusta. Ohjaajien ja ohjattavien välisen kollegiaalisen reflektoinnin tavoitteena on kehittää opiskelijan taitoa suunnitella, toteuttaa ja arvioida opiskelu- ja oppimisprosessia. Pyrkimyksenä on avoin ja kehittävä suhtautuminen omaan ammatilliseen kasvuun. Harjoittelun kuluessa opiskelija harjaantuu kriittisesti arvioimaan opetustaan eri näkökulmista ja tarvittaessa muuttamaan toimintaansa. Reflektioprosessin avulla opiskelija saa aineksia oman käyttöteorian muodostamiseen.

2.2 Tutkiva opettajuus harjoittelujakson suorittaminen

Ennakkotehtävä

Opiskelija laatii opintojakson *Tutkiva opettajuus moninaisissa ympäristöissä* ja *Tutkiva opettajuus* harjoittelujakson (H3) yhteisen ennakkotehtävän ohjeiden mukaan ja liittää sen ammatillisen kasvun portfolioonsa.

SAVONLINNAN NORMAALIKOULU- ennakkotehtävä

Opiskelijat suunnittelevat ja toteuttavat harjoittelujakson aikana tutkivan opettajuuden - opetuskokeilun. Ennakkotehtävänä siihen liittyen tutustutaan ainakiin yhteen seuraavista artikkeleista:

•Tutkiva oppiminen, Hakkaraisen malli

–Seitamaa-Hakkarainen, P. & Hakkarainen, K. Tutkiva oppiminen. http://www.mlub.uiah.fi/polut/Yhteisollinen/teoria_tutkiva_oppiminen.html

•DOP (Design-suuntautunut pedagogiikka)

–Linkki: http://www.researchgate.net/profile/Henriikka_Vartiainen

–Artikkeli: Vartiainen, H. & Enkenberg, J. 2013. [Learning from and with museum objects: design perspectives, environment, and emerging learning systems](#) Educational Technology Research & Development. 61(5), 841-862. tai linkki:

–http://download.springer.com/static/pdf/805/art%253A10.1007%252Fs11423-013-9311-8.pdf?originUrl=http%3A%2F%2Flink.springer.com%2Farticle%2F10.1007%2Fs11423-013-9311-8&token2=exp=1487584018~acl=%2Fstatic%2Fpdf%2F805%2Fart%25253A10.1007%252Fs11423-013-9311-8.pdf%3ForiginUrl%3Dhttp%253A%252F%252Flink.springer.com%252Farticle%252F10.1007%252Fs11423-013-9311-8*~hmac=aea279a15cb57d5c93afc5537f1042a9119c42add77038a2df3c09d1dd6e9360

→PBL (Ongelmaperustainen oppiminen)

–Miriam Leuchter, Henrik Saalbach & Ilonca Hardy (2014) Designing Science Learning in the First Years of Schooling. An intervention study with sequenced learning material on the topic of 'floating and sinking', International Journal of Science Education, 36:10, 1751-1771, (1. luokkalaiset)
<http://dx.doi.org/10.1080/09500693.2013.878482>

–Han-Yu Sung, Gwo-Jen Hwang & Ya-Chi Chang. 2016. Development of a mobile learning system based on a collaborative problem-posing strategy. *Journal of Interactive Learning Environments*, 24(3), 456-471 (3. luokkalaiset)
<http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10494820.2013.867889?scroll=top&needAccess=true>

–Caesar, M. Jawawi, R., Matzin, R., Shahriil, M., Jaidin, J. & Mundia, L. 2016. The Benefits of adopting a problem-based learning approach on students' learning developments in secondary geography lessons. *International Education Studies*, 9 (2), 51-65. (yläkoulu)
<http://www.ccsenet.org/journal/index.php/ies/article/view/51208/30380>

Lisäksi opiskelijat laativat ja palauttavat omat henkilökohtaiset tavoitteensa ohjaavalle opettajalle suunnitteluviikon ensimmäiseen ohjaukseen mennessä. Tavoitteet laaditaan harjoittelujakson sisältöjen pohjalta (ks. yllä) . Ne käsitellään luokanlehtorin ohjauksessa harjoittelun alussa.

2.3 Opetuksen suunnittelu ja toteutus

Opiskelija opettaa 32 oppituntia. Tavoitteena on toteuttaa aiempia harjoittelujaksoja laaja-alaisempia ja pitkäjänteisempiä opetuskokonaisuuksia sekä saada kokonaisnäkemys oppilasryhmän/luokan toiminnasta ja opettajan työtehtävistä. Harjoittelu toteutetaan tutkivan, kokeilevan ja kehittävän opetuksen periaatteiden mukaisesti. Osa oppitunneista toteutetaan yhteisopettajuutena tai parityönä. Myös ohjaava opettaja voi toimia tiimin jäsenenä.

Yhteisopettajuudessa tehdään suunnittelutyötä yhdessä toisten opiskelijoiden kanssa. Tiimejä voidaan muodostaa aine- tai luokkatasoryhmistä taikka aineiden välisistä ryhmistä taikka aineen- ja luokanopettajaopiskelijoiden välisistä sekaryhmistä. Jaksojen ja tuntien suunnittelussa tulee ottaa huomioon kolmiportaisen tukijärjestelmän vaatimukset. Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetuksessa tehdään yhteistyötä erityisopettajien sekä mahdollisuuksien mukaan erityisopettajaopiskelijoiden ja tarvittaessa oppilashuollon kanssa.

SAVONLINNAN NORMAALIKOULU

– OPPITUNNIT JA OPETUSKOKONAISUUDET – 32 h

Harjoittelun etukäteen määrätty pääaine: **10h** (näitä tunteja voi olla vastuuviikon aikana)

Tutkivan oppimisen opetuskokeilu: **10h** (näitä tunteja voi olla vastuuviikon aikana)

Vastuuviikko: **12h** (muuta kuin pääainetta ja opetuskokeilua)

Jokaisesta opetettavasta aineesta tai opetuskokonaisuudesta laaditaan jaksosuunnitelma.

Jaksosuunnitelmat jätetään ohjaajille ennen opetuksen alkua sovittuna päivänä. Jaksosuunnitelma tulee hyväksyttävä ohjaavalla opettajalla ennen harjoittelutuntien käynnistymistä. Hyväksytty opetustilanteen suunnitelma on edellytys oppitunnin pitämiselle.

Jaksosuunnitelma sisältää *ainakin* seuraavat asiat:

- yleiskuvaus opetuksen etenemisestä opetusvuoron aikana
- opiskeluympäristön kuvaus
- luokkaa koskevat opetukselliset ja kasvatukselliset tavoitteet
- arviointi (oppilaiden opiskelun ja oppimisprosessin sekä oppimistulosten arviointia)
- harjoittelussa käytettävät monipuoliset eri työtavat
- kuvaus yhteisopettajuuden toteutuksesta harjoittelujakson aikana
- kuvaus opetuskokeilun toteuttamisesta

Koulun opetusmateriaalin käytöstä ja lainaamisesta sovitaan aina ohjaavan lehtorin kanssa.

Lainaja on vastuussa kaikesta lainaamastaan koulun opetusmateriaalista ja sen palauttamisesta.

Opetustoiminnasta ja oppimisprosesseista tehdään kirjallinen suunnitelma, joka toimitetaan ohjaavalle opettajalle sovittuun määräaikaan mennessä. Eheyttävää oppimista tukeva oppimiskokonaisuussuunnitelma tehdään ohjaajan antamien ohjeiden mukaan. Tutkivan oppimisen opetuskokeilu voidaan toteuttaa myös monialaisena oppimiskokonaisuutena (snor.fi/OPS luvut 3 - 4). Opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa opiskelijan tulee hyödyntää tieto- ja viestintäteknikkaa.

Tutkiva opettajuus -harjoittelussa perusopetuksen oppilaan oppimisen, työskentelytaitojen ja käyttäytymisen arviointi kuuluu osaksi oppimisprosessisuunnitelmaa.

Tutkivan oppimisen -opetuskokeilu suunnitellaan ja toteutetaan yhteisopettajuutena.

OPETUSKOKEILU 10h (Tutkiva oppiminen)

- pohjautuu *Tutkiva opettajuus moninaisissa ympäristöissä* –opintojaksolla käsiteltyihin artikkeleihin
- sisällöstä ja toteutuksesta sovitaan ohjaavan opettajan kanssa
- suunnitelma opetuskokeilusta sisällytetään jaksosuunnitelmaan
- toteutetaan yhteisopettajuutena tai parityönä

2.4 Opetuksen seuraaminen

Opiskelijat seuraavat opetusta ohjatusti yhteensä 20 oppituntia. Opetuksen johdonmukaisen etenemisen kannalta on tarkoituksenmukaista seurata omaa opetuskokonaisuutta edeltävä tunti tai laajempi edeltävä opetuskokonaisuus. Havainnoista keskustellaan ohjaavan opettajan pitämässä ohjaustilaisuuksissa.

Opiskelijat tutustuvat eri opettajaryhmien työhön tekemällä yhteistyötä sekaryhmissä ja seuraamalla opetusta ja opiskelua perusopetuksen eri luokka-asteilla ja/tai lukiossa. Seuraamiseen käytetään yhteensä vähintään kolme oppituntia.

SAVONLINNAN NORMAALIKOULU

– OPETUKSEN SEURAAMINEN 20h

Harjoitteluun kuuluu tavoitteellista opetuksen seuraamista 20h. Omaa opetusta edeltävät oppitunnit (pohjatunnit) ja laajempi opetuskokonaisuus on seurattava.

Opiskelijat seuraavat myös toistensa tunteja, joista annetaan vertaispalautetta. Vertaispalautetta ja opetuksen seuraamista käsitellään myös ohjauksissa.

Seuraamiset kirjataan erilliseen seurantakorttiin ja varmennetaan ohjaavan opettajan nimikirjoituksella. Seurantakortti palautetaan harjoittelun lopussa normaalikoulun kansliaan.

SAVONLINNAN NORMAALIKOULU

– ITSENÄINEN TYÖSKENTELY 99h

Itsenäistä työskentelyä ovat:

- opetuskokonaisuuksien ja oppituntien suunnittelu
- oppituntien ulkopuolisen toiminnan suunnittelu
- kokeiden ja muiden tuotosten tarkistaminen
- oheismateriaaliin tutustuminen
- ennakkotehtävä ja raportointi sekä muut kirjalliset tehtävät

Huom! Itsenäinen työskentelyn osuus jaettuna 7 viikolle on n.15h/vko.

2.5 Koulun muu toiminta ja syventävä perehtyminen opettajan työhön

Harjoittelun tämän osion tavoitteena on perehdyttää opettajaopiskelija syvällisemmin opettajan arjen monipuolisiin ja vaihteleviin tehtäviin. Osio muodostuu erilaisista kokonaisuuksista, joista opettajaopiskelija valitsee vähintään 8 tuntia kattavan kokonaisuuden. Kokonaisuudet toteutetaan aineryhmien tai luokkatasoryhmien sisäisissä tai välisissä tiimeissä. Tarjonta vaihtelee vuosittain. Sisältöjä voivat olla esimerkiksi erilaisten oppimisympäristöjen rakentaminen, kolmiportaisen tukijärjestelmän sovellukset, työelämävalmiudet, monikulttuurisuus, yhtenäisen peruskoulun pedagogiikka, kodin ja koulun välinen yhteistyö, sulautuvat opetusmenetelmä tai koulun tilaisuuksien suunnittelu ja toteuttaminen.

SAVONLINNAN NORMAALIKOULU

- KOULUN MUU TOIMINTA 8h

Koulun muusta toiminnasta sovitaan erikseen luokka- ja ainekohtaisesti ohjaavien opettajien kanssa. Koulun muu toiminta voi koostua esimerkiksi:

- kevätjuhlan valmistelutyö
- yrityskylätoiminta
- leirikoulu
- oppimiskeskusteluihin osallistuminen
- vanhempainilta
- oppimisprosessin erityinen dokumentointi esim. blogi

2.6 Ohjaus ja palaute

Tutkiva opettajuus -harjoittelussa painopiste on opiskelijan oman opettajuuden kehittämisessä. Ohjaus kohdistuu tällöin pedagogisen ajattelun ja toiminnan laadun ohjaukseen sekä sen seurauksena ammatillisen identiteetin kehittämiseen. Erityisen tärkeää on, että opiskelija kykenee perustelemaan tekemänsä ratkaisut oppimis- ja/tai opetuksen teorioiden pohjalta.

Ryhmäohjauksissa käsitellään mm. seuraavia sisältöjä: oppitunnit ja niiden aiheet, oppilaat/opiskelijat, ryhmän/luokan tavat ja käytänteet, arviointi ja havainnot seurantatehtävistä. Ryhmäohjauksissa käsitellään myös opettajan eri osaamisalueisiin liittyviä tieteellisiä artikkelitivistelmiä joko ohjaavan lehtorin, tutkijan tai opettajaopiskelijan johdolla.

Opiskelija saa palautetta pitämistään tunneista paitsi ohjaavalta opettajalta myös muilta opettajaopiskelijoilta ryhmäohjauskeskusteluissa tai muissa yhteyksissä. Lisäksi Tutkiva opettajuus -

harjoittelujakson aikana opiskelija pyytää palautetta oppilailta. Saatuja palautteita hyödynnetään raporttia laadittaessa.

Suuryhmäohjauksiin kuuluvat harjoittelujakson alku- ja loppuseminaarit. Muissa suuryhmäohjauksissa käsitellään opettajuuden eri osa-alueita ja kouluun liittyviä ajankohtaisia asioita.

Loppuseminaarissa tarkastellaan harjoittelusta saatuja kokemuksia ja peilataan niitä tavoitteisiin.

Ohjausta opiskelija saa yhteensä 30 tuntia. Ohjaustunnit jakautuvat henkilökohtaiseen ohjaukseen, ryhmäohjaukseen ja suuryhmäohjaukseen. Opiskelijat antavat verkkopalautteen ennen koko harjoittelujakson palautetilaisuutta.

SAVONLINNAN NORMAALIKOULU

OHJAUS – SUURRYHMÄOHJAUKSET 10h

Kaikille harjoitteluun osallistuville järjestetään info- ja palautetilaisuuksia (yht. 4h) sekä suuryhmäohjauksia seuraavasti (yht. 6 h):

KAIKILLE YHTEISET SUURRYHMÄOHJAUKSET:

vko 8: **ke 22.2.2017 klo 8 - 10** *Info* (Merja Kuosmanen, Mikko Ripatti, Sari Nyrhinen)

vko 13 **to 30.3.2017 klo 14:15-16** *Arviointi uudessa OPSissa* (Heli Lepistö, Erja Koskelainen-Koukkari)

vko 14 **ke 5.4.2017 klo 14:15-16** *Maahanmuuttajalasten opetuksen järjestäminen* (Hanna Kankaanpää, Jaana Viljakainen)

vko 19 **11.5.2017 klo 14:15-16** *Palautetilaisuus* (Merja Kuosmanen ja Mikko Ripatti)

- lisäksi yksi valinnainen suuryhmäohjaus (sähköinen ilmoittautuminen ks. ohjeet nettisivuilta)

VALINNAISET SUURRYHMÄOHJAUKSET (näistä valitaan ainakin yksi):

vko 14: **ti 28.3.2017 klo 14:15-16** *Opetusteknologian mahdollisuudet* (Aleksi Komu)

vko 15 **ke 12.4.2017 klo 14:15-16** *Oppilashuolto ja kolmiportaisen tuen asiakirjat* (Sirpa Koivuniemi-Luoma-aho ja Katja Räisänen)

vko 16: **ti 18.4.2017 klo 14:15-16** *Työehtosopimus, työhaastattelu ja töiden hakeminen* (Mikko Ripatti)

SAVONLINNAN NORMAALIKOULU

– LUOKKAKOHTAINEN JA LUOKKATASOKOHTAINEN OHJAUS 20h

Ohjauksesta vastaavat harjoittelukoulun lehtorit ja opettajat sekä mahdollisuuksien mukaan didaktiikan lehtori. Ohjausta annetaan henkilökohtaisena, ryhmä- ja suurryhmäohjauksena.

Ohjaustilaisuudet ovat osa harjoittelutoimintoja, joten niissä läsnäolo on välttämätön.

Harjoittelukoulun lehtoreiden luokkakohtaisia tai luokkatasokohtaisia ryhmäohjausaiheita ovat

- oppitunnit ja niiden aiheet
- luokan tavat ja käytänteet
- arviointi
- havainnot opetuksen seuraamisesta ja vertaisarviointi
- oman opettajuuden, pedagogisen ajattelun ja ammatillisen identiteetin kehittyminen
- opetuksen integrointi
- lukuvuoden aloitus ja opettajan työ lukuvuoden eri vaiheissa
- Opetussuunnitelman perusteet 2016 –asiakirjaan tutustuminen ja seudulliseen opetussuunnitelmaan tutustuminen.

HUOM! Harjoittelussa toteutettavan opetuskokeilun teoreettisena perustana toimivat annetut artikkelit, joita käsitellään ohjauksissa opiskelijoiden johdolla.

Aineenopettajat antavat lisäksi ryhmäohjausta, jonka ajankohdista ja sisällöistä ilmoitetaan erikseen. Myös didaktiikan lehtorit antavat ohjausta oman työsuunnitelmansa mukaisesti. Ilmoitettuihin ainekohtaisiin didaktiikan lehtorin ryhmäohjauksiin on osallistuttava.

3. RAPORTOINTI

Opiskelija laatii ohjeiden mukaan opintojaksojen *Tutkiva opettajuus moninaisissa ympäristöissä* ja *Tutkiva opettajuus (H3)* yhteisen raportin. Raportissa opiskelija pohtii, arvioi ja rakentaa omaa pedagogista käyttöteoriaansa. Opiskelija laatii raportin opintojakson ja harjoittelun lopussa. Opiskelija tallentaa opintojakson ja harjoittelujakson materiaalit portfolioonsa ja hyödyntää niitä raportin kirjoittamisessa. Raportti liitetään osaksi ammatillisen kasvun portfolioa ja sitä käytetään seuraavilla opintojaksoilla ja harjoittelujaksoilla ammatillisen kasvun arvioinnin välineenä. Raportin lisäksi harjoittelun päättävässä palautetilaisuudessa opiskelijat esittelevät oppimiskokonaisuudet postereina.

SAVONLINNAN NORMAALIKOULU - RAPORTTI

- laaditaan H3 –harjoittelun lopussa
- on yhteinen (*Tutkiva opettajuus moninaisissa ympäristöissä* – opintojakso ja H3 opetuskokeiluineen tutkivasta oppimisesta)
- sisältää opiskelijan analyysiä pedagogisesta käyttöteoriastaan
- sisältää opiskelijan pohdintaa ja arviointia H3-harjoittelusta (opetuksen suunnittelu ja toteutus, seuraaminen, suuryhmäohjaukset, muu koulutoiminta)
- sisältää opiskelijan pohdintaa ja arviointia ja *Tutkiva opettajuus moninaisissa ympäristöissä* -opintojaksosta
- viittaa opintojaksolla ja H3:ssa käsiteltyihin artikkeleihin
- palautetaan sekä *Tutkiva opettajuus moninaisissa ympäristöissä* –opintojakson opettajalle että H3- harjoittelun ohjaaville opettajille
- sisältää sisällysluettelon ja lähteet

RAPORTIN TEEMOJA:

- Opettajana ja kasvattajana
- Tutkiva, kokeileva ja kehittävä opettajuus osana tutkivan oppimisen - opetuskokeilu
- Kouluyhteisössä toimiminen

4. TUTKIVA OPETTAJUUS -HARJOITTELUJAKSON ARVIOINTI

4.1 Harjoittelun hyväksyminen

Harjoittelujakso arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty. Arviointi perustuu harjoittelujakson arvioinnin kriteereihin. Mikäli ohjaava opettaja havaitsee, ettei opettajaopiskelija saavuta harjoittelujaksolle asetettuja tavoitteita harjoittelusuunnitelman mukaisella työpanoksella, voi hän määrätä opiskelijan täydentämään suoritustaan. Täydennystehtävä määritellään yksilöllisesti tapaus kerrallaan. Mahdollisesta hylkäämisestä päätetään opiskelijan kuulemisen jälkeen johtavan rehtorin järjestämässä kokouksessa, johon osallistuvat johtava rehtori ja opiskelijaa ohjanneet opettajat.

4.2 Tutkiva opettajuus harjoittelujakson arviointikriteerit

Sisältö	Hylätty	Hyväksyty
Opetuksen suunnittelu	Opiskelija ei osaa suunnitella itsenäisesti oppijakeskeistä ja yhteisöllistä oppimista eikä ota suunnittelussaan huomioon erilaisten oppimisympäristöjen mahdollisuuksia. Opiskelija ei sovelta suunnittelussa oppimisteoreettista tietoa.	Työn suunnittelu ja toteutus ovat tasapainossa ja opiskelija muuttaa joustavasti suunnitelmiaan. Opiskelija hyödyntää suunnittelussaan erilaisia oppimisympäristöjä ja soveltaa suunnittelussaan opetus- ja oppimisteoreettista tietoa. Opiskelija ymmärtää tutkivan opettajuuden idean ja soveltaa sitä toiminnassaan.
Opetuksessa tarvittava sisältötieto ja sen pedagoginen soveltaminen.	Opiskelijan suoritus on muodollinen ja joustamaton. Opiskelija käyttää työtapoja yksipuolisesti ja hänellä on heikko sisältötiedon hallinta. Tieto- ja viestintäteknologiaa hallinta on puutteellista.	Opiskelija osaa tehdä johtopäätöksiä oppimistilanteista ja muuttaa toimintaansa. Opiskelija käyttää monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä, työtapoja ja opetusmenetelmiä sekä tieto- ja viestintäteknologiaa.

<p>Oppimistapahtuman johtaminen</p>	<p>Opiskelija ei kykene rakentamaan toimivaa vuorovaikutusta oppilaiden kanssa. Opiskelija aiheuttaa toiminnallaan ristiriitatilanteita luokassa. Opiskelija käyttäytyy epäasiallisesti oppilaita kohtaan. Opiskelija ei tunnista oppilaiden erilaisia oppimisvalmiuksia. Opiskelija ei tunnista oppilaiden tai opiskelijoiden tuen tarpeita.</p>	<p>Opiskelijan toiminta on luontevaa, määrätietoista ja yhteistyökykyistä. Opiskelija kehittää oma-aloitteisesti vuorovaikutustilanteita ja ottaa huomioon tunneilmaston. Opiskelija suunnittelee opetuksensa ottaen huomioon oppilaiden erilaiset oppimisen ja tuen tarpeet sekä eriyttää opetustaan oppilaiden kykyjen ja taipumusten mukaan. Opiskelija muuttaa tarvittaessa toimintaansa oppilailta saadun palautteen perusteella. Opiskelija ymmärtää oppitunnin sujumisen yhteisvastuullisena tehtävänä.</p>
<p>Oppilaiden/ opiskelijoiden oppimisen arviointi</p>	<p>Opiskelija arvioi oppilaiden oppimista kapea-alaisesti.</p>	<p>Opiskelija arvioi oppilaiden edistymistä monipuolisin arviointimenetelmin.</p>
<p>Asennoituminen ammatilliseen kehittymiseen ja reflektion taidot</p>	<p>Opiskelija ei osaa suhtautua saamaansa palautteeseen rakentavasti eikä muuta toimintaansa. Opiskelija ei osaa reflektoida pedagogista ajatteluaan eikä toimintaansa tai reflektoinnin taidot ovat huomattavan puutteelliset. Opiskelija ei toimi vastuullisesti harjoittelussa.</p>	<p>Opiskelija analysoi toimintansa taustalla olevia arvoja, asenteita ja olettamuksia. Opiskelija analysoi oppimaansa, asettaa uusia tavoitteita ja oppii kokemuksistaan. Opiskelija toimii vastuullisesti ja hyödyntää toiminnassaan kokemus- ja tutkimustietoa. Opiskelija osaa reflektoida pedagogista ajatteluaan ja kehittää ammatillista osaamistaan.</p>
<p>Raportointi ja portfolioyöskentely</p>	<p>Raportissa ja portfolioyöskentelyssä on suuria puutteita.</p>	<p>Raportti ja portfolio ovat huolellisesti tehtyjä. Niissä on monipuolisesti ja syvällisesti kuvattu opiskelijan edistymistä ja osaamista sekä käyttöteorian kehittämistä.</p>

5. TUTKIVA OPETTAJUUS –HARJOITTELUJAKSON OHJEELLINEN KUORMITTAVUUS

Kontaktiopetus	90
Opetuksen seuraaminen	20 (12 x 75 min.)
Oppituntien ja opetuskokonaisuuksien pitäminen	32 (13 x 75 min.)
Ohjaus (henkilökohtainen ohjaus, ryhmäohjaus, suurryhmäohjaukset, aloitus- ja päätösseminaarit)	30
Koulun muu toiminta (syventävä perehtyminen opettajan työhön)	8
Itsenäinen työskentely	99
Opetuskokonaisuuksien ja oppituntien suunnittelu, oppituntien ulkopuolisen toiminnan suunnittelu, kokeiden ja muiden tuotosten tarkistaminen, oheismateriaaliin tutustuminen, ennakkotehtävä ja raportointi, muut kirjalliset tehtävät	
Yhteensä	189

Huom! H3-harjoittelun aikana tapahtuvaa:

- Päivänavaus torstaisin klo 9.45-10.00
- viikko 11. su 19.3. Minna Canthin päivä, tasa-arvon päivä
- viikko 12. ma 20.3. kevätpäivän tasaus
- viikko 14. 9.4. palmusunnuntai ja Mikael Agricolan päivä, suomen kielen päivä
- viikko 15. pääsiäisviikko
- viikko 16. ma 17.4. 2. pääsiäispäivä
- viikko 16. su 23.4. Kirjan ja ruusun päivä
- Viikko 17. to 27.4. Veteraanipäivä (Suomi 100)
- viikko 18. ma 1.5. Vapunpäivä
- viikko 19. ti 9.5 Eurooppa-päivä
- viikko 20. ke 10.5. kevätjuhla

Katso myös harjoittelukalenteri päivittäin osoitteessa snor.fi ohjattu harjoittelu